

Eenezestigste Pastorale Brief 27 oktober 2022

voor parochianen en belangstellenden van de
H. Jacobus de Meerdereparochie N.W. Friesland

De volgende Pastorale brief kunt u enkele dagen voor kerstmis verwachten

* Inleiding...

door pastor Dorenda Gies

Deze dagen hebben wij uitzonderlijk warm herfstweer. Voor de mensen die deze week nog vakantie hebben is het waarschijnlijk een traktatie. Voor de mensen die hun energierekening zien oplopen is het een zegen dat de verwarming niet zo snel aanslaat. Onze Lourdesreizigers zijn zondagavond weer thuis gekomen en nemen veel mooie verhalen mee. Ook zij hebben van warm weer mogen genieten. Ik ben blij met deze kleine traktatie van moeder natuur in tijden waarin alles weer zo onzeker wordt. Daarnaast realiseer ik mij natuurlijk ook wel dat we te maken hebben met een veranderend klimaat, waarbij vooral kwetsbare arme landen getroffen worden door de gevolgen. Daar ligt nog een taak voor ons allemaal, vooral hier in het rijke Westen.

Deze week is ook een roerige week, waarin we geschokt zijn door het ongeluk met de boten bij Terschelling. Gezinnen die hun geliefden moeten missen.. Laten we bidden voor hen en ook hopen dat de zee de vermisten snel teruggeeft...

Groot Brittannië neemt na 45 dagen afscheid van premier Truss en krijgt voor het eerst een migrantenzoon als premier. Hij mag aan het werk, om de puinzooi in zijn land op te ruimen en het vertrouwen van mensen te herstellen. Klimaatactivisten gooien met soep naar kunstwerken en plakken zichzelf op tv vast op tafel. De discussie gaat vervolgens meer over welke acties geoorloofd zijn, dan over de zorgen over het klimaat. En dinsdag konden we ook nog kijken naar een gedeeltelijke zonsverduistering.

Bij NOS las ik ook over een mooi vredesinitiatief vanuit Litouwen. Call Russia nodigt mensen uit verschillende landen uit om willekeurige Russen te bellen en te praten over de oorlog in Oekraïne. Zo'n 50.000 vrijwilligers, ook uit Nederland, hebben al zo'n 173.000 telefoongesprekken gevoerd. Het voorzichtige motto van het initiatief Call Russia luidt: 'Eén telefoontje zal de oorlog niet beëindigen, maar 40 miljoen misschien wel'. Laten we alsjeblieft hopen dat dat waar mag worden!

In deze brief vind u informatie over het stookbeleid van onze parochie, er is een terugblik op de Jacobusdag en gelovige inspiratie vanuit Lourdes door collega Marco. De kinderen krijgen een paar gebeurtenissen uit het leven van Maria te zien en Wim van Bussel vertelt ons een verhaal met een knipoog naar ons allemaal. Tenslotte nog een mooie samenvatting over de viering van de 60e verjaardag van de opening van het Tweede Vaticaans Concilie. Wij wensen u en jou veel leesplezier!

Volgende week vieren wij Allerzielen en denken wij aan onze geliefde overledenen. Daarom wil ik deze inleiding afsluiten met een Joods gebed:

*****

*In het opgaan van de zon en in haar dalen
gedenken wij hen.
In het spelen van de wind en de kilte van de winter
gedenken wij hen.
In het openspringen van de knoppen
en in de wedergeboorte van de lente
gedenken wij hen.
In het azuur van de lucht en in de warmte van de zomer
gedenken wij hen.
In het ruisen van de bomen en in de schoonheid van de herfst
gedenken wij hen.
Wanneer wij vermoeid zijn en behoefte hebben aan sterkte
gedenken wij hen.
Wanneer wij verlaten zijn en ziek van hart
gedenken wij hen.
Wanneer wij vreugde voelen die we willen delen
gedenken wij hen.
Zolang wij leven,
zullen ook zij leven.
Want zij zijn nu een stuk van onszelf,
als wij hen gedenken.
Amen
(Joods gebed)*

*Pastoor Marco Conijn (c.m.conijn@hotmail.com)
Pastor Dorenda Gies (pastorgies@kpnmail.nl)*

*** Vanuit het pastoresteam...**

(On)betaalbaarheid van verwarmen van de kerken

Sterk stijgende energieprijzen leiden tot ander stookbeleid met gevolgen voor het vieringenrooster en plaats van vieren.....

Situatie

Het meerjarencontract die de parochie heeft gesloten met de energieleverancier loopt binnenkort af. We dienen bij ongewijzigd beleid rekening te houden met een stijging van de gasrekening van tenminste 400%. De elektriciteitsrekening zal zelfs stijgen met ongeveer 500%. In financiële zin betekent dit een stijging van € 37.000,00 nu naar rond de € 150.000,00 of zelfs meer. Iedereen snapt, dat we ons dat als parochie niet kunnen veroorloven.

Verschillende mogelijkheden zijn bekeken op (financiële) haalbaarheid hoe hier mee om te gaan. Hoe spijtig ook, we hebben moeten besluiten om vanaf heden de kerken in de winter niet meer te verwarmen. In de koude periode van het jaar worden de kerken vorstvrij

gehouden (op 6 graden, uitgezonderd Dronryp, aldaar 9 graden). Met Allerzielen wordt er nog gekerkt in de (onverwarmde) kerken. Dronryp blijft daarna kerken in een aangewarmde kerk en in Sint Anna, Harlingen en Franeker gaan we kerken in de parochiezaal. Eind maart gaat de temperatuur weer oplopen. We kunnen dan (bij aanvang zomertijd) weer richting de (onverwarmde) kerk.

Concreet: Een en ander betekent dat de kerken vanaf heden NIET meer worden aangewarmd of verwarmd. De kerk wordt vorstvrij gehouden. Vanwege het orgel is het advies om de kerk enkele graden hoger te stoken dan de buitentemperatuur vanwege het vocht. Maar dit is zeer kostbaar. Er is gekozen voor een temperatuur van 6 graden.

Zijn er uitzonderingen op kerken in kerkgebouw?

Ja, die kunnen er zijn. Dan wordt de kerk slechts aangewarmd (tot 11 graden) maar niet meer verwarmd tot 16-18 graden. Aanwarmen mag alleen plaatsvinden in overleg met pastores en bestuur. Wenst een gebruiker dat de kerk wordt verwarmd tot een hogere temperatuur dan 11 graden, dan worden de kosten hiervan volledig doorberekend aan de opdrachtgever.

Situatie Dronryp

In Dronryp is de kerk in beperkte mate geïsoleerd. Daar bestaat ook niet de mogelijkheid om in het parochiecentrum te kerken. Daarom zal deze kerk gedurende de wintermaanden wel worden gebruikt, maar ook hier zal het stookbeleid wijzigen. Thans wordt de kerk continue verwarmd op 14 graden, dit wordt 9 graden. De kerk wordt niet meer verwarmd bij vieringen tot 17 graden, maar wordt aangewarmd tot 14 graden. Als mensen warm gekleed zijn is dit nog steeds aangenaam.

Elektriciteit

We hopen dat mensen bewust om willen gaan met energie. Lampen in de kerk en parochiecentra gaan alleen aan als het noodzakelijk is. Waar mogelijk worden of zijn lampen vervangen door LED.

Naar de toekomst toe

Als genoemde besluiten strikt worden nageleefd zullen de jaarlijkse kosten nog altijd stijgen met € 6000,00 tot € 10.000,00 . Hier valt niet aan te ontkomen. Begin volgend jaar zal met de locaties en kerkgangers worden geëvalueerd over de genomen besluiten.

Samenvatting besluit Harlingen, Franeker en Sint Anna

Vanaf heden wordt er niet meer gestookt in de kerken van Harlingen, Franeker en Sint Anna.

De kerken worden vorstvrij gehouden (op 6 graden). In de wintertijd wordt in genoemde locaties gekerkt in het parochiecentrum (na Allerzielen tot palmzondag) De parochiecentra worden verwarmd op 13 graden en bij gebruik aangewarmd tot 18 graden. Incidenteel wordt er gevierd in de kerk en wordt de kerk aangewarmd tot 11 graden, bijvoorbeeld op kerstavond en de momenten die staan vermeld bij de vieringen in het parochieblad. We vragen de bezoekers om rekening te houden met een lagere temperatuur en warme kleding te dragen. Uitvaarten kunnen plaatsvinden vanuit de kerk. Ook dan wordt de kerk aangewarmd tot 11 graden. Wenst de familie dat de kerk wordt verwarmd, dan kan dat, maar dan worden de kosten volledig doorberekend.

Samenvatting besluit locatie Dronryp:

Vanaf heden wordt de kerk verwarmd op 9 graden.

Bij vieringen en gebruik wordt de kerk aangewarmd tot 13-14 graden

Streamen vanuit de geloofsgemeenschappen.

In de komende periode worden onderstaande vieringen gestreamd:

Zaterdag 29 oktober om 19.15 uur vanuit Dronryp
Allerzielen 2 november om 19.15 uur vanuit Dronryp (door Jelmer)
Zaterdag 5 november om 19.15 uur vanuit Dronryp (door Elsa)

Zaterdag 12 november om 19.15 uur vanuit Dronryp (door Iris)
Zaterdag 19 november om 19.15 uur vanuit Dronryp (door Jeroen)
Zaterdag 26 november om 19.15 uur vanuit Dronryp (door Jelmer)
Vrijdag 02 december om 19.00 uur vanuit Dronryp (aanbidding) (door Jelmer)
Zondag 4 december om 09.15 uur vanuit Sint Anna (door Clemens)
Zaterdag 10 december om 19.15 uur vanuit Dronryp (door Elsa)
Zaterdag 17 december om 19.15 uur vanuit Dronryp (door Iris)
Zondag 18 december live op omroep Fryslan H. Mis vanuit de Martinikerk
Zaterdag 24 december om 22.00 uur vanuit Dronryp (door Jeroen)

Website: www.heiligejacobusparochie.nl
Facebook: @HJacobusdeMeerdereparochie

De vieringen vanuit de Jacobusparochie zijn ook later terug te zien op de website
De teksten van gestreamde vieringen kunt u soms via de website van de parochie downloaden!

Korte terugblik op de Jacobusdag

De tweede zondag van september hebben wij onze eerste Jacobusdag gevierd. Het thema van de viering was 'Samen op pad'. Tijdens de viering stond er een knapzak voor in de kerk waar een mooie tekst uit kwam en er kwam aan het eind van de viering voor elke kerk in onze parochie een plateau met een grote en vijf kleine pelgimsschelpen erop uit. De grote schelp symboliseert de hele parochie en de kleine schelpen onze vijf kerken. Tussen de schelpen zitten knijpertjes.

Deze plateau's zijn meegegeven aan parochianen die er samen met de locatieraad een plekje voor mogen zoeken in de kerk. Aan de knijpertjes kunnen in de loop van het seizoen foto's of teksten worden opgehangen die laten zien wat de geloofsgemeenschap kostbaar, vreugdevol of fijn vindt. We hopen dat deze knijpertjes in de loop van het jaar ook echt gevuld worden en iets laten zien van elke gemeenschap.

In de middag zijn we samen op stap gegaan op de boerderij van Anneke en Marten waar we het Pelgrimsganzenbord hebben gespeeld en samen met elkaar hebben gegeten. De middag was creatief, humoristisch, serieus en gezellig! Volgend jaar hopen we deze dag op een van onze andere locaties te vieren. Hieronder vind u nog de voorbeden die door de groepjes zijn gemaakt.

Wij willen iedereen nogmaals hartelijk danken voor het vele werk dat is verzet, om deze dag tot stand te brengen!

Voorbeden gemaakt door diverse groepjes.

- We bidden dat er vrede mag komen in deze wereld
- Heilige Maria, moeder van God, wij bidden voor de vluchtelingen, dat zij goed opgevangen mogen worden en dat er geen oorlog meer zal zijn.
- Wij bidden voor onze parochie, dat wij nog veel samen als parochie mogen blijven vieren.
- Bidden we voor de vrede in eigen omgeving en verder weg.

- We bidden voor mensen die in een welvarend land in armoede leven. Dat deze mensen verbinding mogen krijgen in onze parochiegemeenschap. Dat je elkaar in geloof, hoop en liefde raakt.
- God, wij vragen u, geef ons altijd inspiratie om elkaar te ontmoeten en te stimuleren. Wij danken u voor ons leven en deze dag.
- Vluchtelingen -ontmoeten.
- Dat de wereld vrede mag vinden Heer God.
- God wij bidden voor een wereld zonder oorlog, waar de mensen elkaar helpen en niet tegenwerken.
- Wij bidden voor vrede in de wereld, ver weg en dichtbij huis. Wij bidden voor groei in de kerk, voor roepingen tot het priesterschap, religieus leven en het huwelijk.
- We willen bidden voor vrede en verdraagzaamheid, thuis en over de wereld.
- Dat we uit de problemen mogen komen, met Gods zegen komen we er vast doorheen.

* Gelovige Inspiratie...

Door pastoor Marco Conijn

In de herfstvakantie waren we met ruim 80 parochianen op bedevaart naar Lourdes. Hier verscheen ruim 164 jaar geleden de Moeder van God aan de H. Bernadette. Maar liefst 18 keer is ze aan haar verschenen. Soms alleen met een lieve lach op haar gezicht. Soms zei ze iets of vroeg ze iets. Maria vroeg haar om een kerk boven de rots waar verschijningen plaats vonden te bouwen. Ze liet er een bron ontspringen, waar nog altijd water uit stroomt. Maria vroeg om bij de bron haar gezicht te wassen en van het water te drinken. Bernadette deed het en velen zijn haar gevolgd. Op vrijdag 21 oktober vierden we met de pelgrims uit de Jacobusparochie de H. Mis aan de grot. Hieronder het Evangelie en de gehouden preek.....

Evangelie volgens Lucas

In die tijd, terwijl Jezus aan het spreken was, verhief een vrouw uit de menigte haar stem en riep Hem toe: Gelukkig de schoot die U gedragen heeft en de borsten die U hebben gevoed. Maar Hij sprak: Veeleer gelukkig die naar het woord van God luisteren en het onderhouden.”

Overdenking

Onder de indruk van het optreden en het spreken van Jezus riep een vrouw (wiens naam we niet kennen) vanuit de menigte Jezus toe: “*Gelukkig de schoot die U gedragen heeft en de borsten die U hebben gevoed.*” Er zit iets heel intiems in. Als je als moeder je kind de borst mag geven, dan drinkt zo’n kleintje uit jou. Je voedt zo’n kleintje. Je geeft een stukje van jezelf. En in wat je geeft zitten bouwstoffen, het materiaal waaruit je wordt gemaakt. Maar ook de energie om te groeien. En ook de afweer. Want zo’n kleintje heeft nog niet zo’n sterk immuunsysteem en is nog niet zo weerbaar. Extra bescherming komt met de moedermelk mee. Moeder en kind zijn onafscheidelijk.

Gelukkig de schoot die U gedragen heeft en de borsten die U hebben gevoed. Door dit te zeggen bracht een vrouw Maria een heel grote eer toe en terecht! En ook wij zijn naar hier gekomen en brengen Maria eer. De moeder van Jezus was haar kind in zijn leven zeer nabij. Zij was het die Jezus mocht voeden. Zij was het die Jezus mocht opvoeden. Ze heeft ongetwijfeld vanaf het eerste moment grote invloed op zijn leven gehad. Maria leerde haar Kind hoe met andere mensen om te gaan en hoe een meelevend mens te worden.

Zij was als Moeder ongetwijfeld de eerste die vol liefde met haar Kind vol liefde over God onze hemelse Vader sprak. En ze deed dat vanuit een groot godsvertrouwen en met gehoorzaamheid aan God. En daarom kon de engel tot Maria zeggen: Gij zijt de gezegende onder de vrouwen. En daarom zei een vrouw tegen Maria’s kind: gelukkig en gezegend de vrouw die U gezoogd heeft.

Ongetwijfeld zal Jezus verheugd zijn geweest toen er zo mooi over zijn moeder werd gesproken. Toch bevestigd Jezus hier de vrouw niet. Hij zegt niet: “Je hebt gelijk” Maar Jezus doet wel iets anders: Hij maakt van de gelegenheid gebruik om het woord gelukkig nader te verklaren. Na de mooie woorden van de vrouw zei Hij. “Veeleer gelukkig die naar het woord van God luisteren en het onderhouden.” Ben jij / bent U gelukkig en gezegend? Ja, dat ben je dus (!) als je het woord van God hoort en erna handelt.

Wie ook het woord hoorde en erna handelde was de kleine Bernadette. In haar leven deed ze dat en hier op deze plek deed ze dat. Hier op deze plek waar het dus is gebeurd. Hier zag Bernadette de Moeder van God. En Maria nodigde haar uit om hier vaker te komen. En Maria vroeg haar om een kerk boven deze rots te bouwen. Maria vroeg haar op deze plek om bij de bron haar gezicht te wassen en van het water te drinken. Maria vroeg haar om alhier processies te gaan houden. Zovele miljoenen mensen doen wat Maria aan Bernadette heeft gevraagd.

Bernadette was eenvoudig. Ze bezat ook een eenvoudig maar zeer sterk en diep geloof. En daarom kon God via Maria wat met haar wat aanvangen. Ze stond ondanks haar moeizame leven open voor het goede dat van God komt. Ze werd, zou je kunnen zeggen, door God gebruikt voor groot en goddelijk werk. Ze liet zich niet afleiden door wat anderen van haar zeiden (en dat waren er nogal wat), die tijdens de verschijningen haar voor gek verklaarden. Bernadette bleef komen.

En nu zijn wij gekomen. Wellicht wel minder onbevungen als Bernadette toen. Maar goed..... we zijn er! We zijn hier op deze voor veel mensen zo heilige plek, de plek die mensen zo bijzonder raakt en waar mensen worden aangeraakt. Zo vaak is deze plek dan ook genoemd en ervaren als de plek waar de hemel de aarde raakt.

Bernadette. Haar verhaal raakt ons. Door niemand liet ze zich van de wijs brengen. Ze bleef eenvoudig en vol vertrouwen. En toen alles achter de rug was trok ze zich terug in een klooster om aldaar een aan God toegewijd leven te gaan leiden.

Een God toegewijd leven leidde ook Maria, die aan haar verscheen. Ook Maria was, net als Bernadette, een onbekend meisje, geboren in een klein dorp, zonder hoge positie en zonder opleiding. Maar God had Maria uitverkoren, boven alle vrouwen, om Moeder te worden van haar Zoon. Terecht dat die onbekende vrouw vanuit de menigte haar stem verhief en tegen Jezus riep. *Gelukkig de schoot die U gedragen heeft en de borsten die U hebben gevoed.* Wij allen hebben wat met Maria, sterker, ik hoop dat we veel hebben met Maria. Wat zij gedaan heeft en nog altijd doet is van waarde en betekenis voor alle mensen, die haar waarderen, eren en zegenen om wie ze is.

Bedankt Maria, dat U ja hebt gezegd, terwijl u voelde dat er veel van U werd gevraagd.
Bedankt Maria, dat U ja hebt gezegd
en zo hebt gekozen voor de bedoelingen van God met uw leven.
Bedankt Maria. Help ook ons om met Bernadette JA te zeggen,
want uw verhaal mag ook ons verhaal zijn of worden.....

Bedankt Maria. Bedankt Bernadette.

Voorbede

*Onder de indruk van het optreden en het spreken van Jezus riep een vrouw heel terecht vanuit de menigte Jezus toe....
'Gelukkig de schoot die U gedragen heeft en de borsten die U hebben gevoed.'
Op voorspraak van Maria willen we bidden.....*

Voor allen die hier komen met vragen over hun geloof,
voor allen die twifelen aan uw goedheid,
voor allen die twifelen en geen toekomst meer zien.
Geef mensen een rotsvast en gelukkig geloof.

We bidden voor de zieken en gehandicapten,
voor hen die door het leven zijn geslagen.
Voor hen die veel verdriet moeten verwerken.
Voor mensen met veel pijn in hun lichaam of hun ziel.
Sta hen bij en wees er voor hen.

Bidden we voor hen die ons dierbaar zijn en die we thuis achter lieten.
Voor allen die om ons gebed hier in Lourdes hebben gevraagd.
Dat zij gehoord mogen worden en gesterkt in Gods liefdevolle zorg voor ieder mens.
Laat ons zingend bidden....

Goede God, een engel bracht Maria de Blijde Boodschap.
Maria ging ervoor met heel haar wezen.
Bernadette kreeg alhier boodschappen
van haar en onze hemelse Moeder. Ze ging ervoor.
Geef God, dat ook wij gaan voor hetgeen U van ons vraagt.

Bidden we voor (enkele) intenties die vanuit thuis werden meegenomen naar Lourdes:

- om geloof bij kinderen en kleinkinderen
- voor mijn man die Alzheimer heeft, om Gods nabijheid
- om geluk voor een vriend na een levens veranderende operatie
- voor Poetin dat hij tot inkeer komt

- voor vrede in een gezin
- voor vrede in de wereld, met name de Oekraïne
- dat ik thuis weer wat kan wennen aan een hele fijne week
- om goed herstel na een zwaar ongeval

- voor de zieken om herstel of aanvaarding
- voor een lieve echtgenoot die in de hemel is en erg wordt gemist
- om het welslagen van een theologiestudie
- voor mensen met dementie, dat zij en de familie de kracht krijgen om daar goed mee om te gaan

- voor het jongerenwerk in de parochie en bisdom
- voor roepingen tot priesterschap en religieus leven
- voor een duurzame liefde tussen gehuwden
- dat ik mag ontdekken wat God van mij vraagt:
kiezen voor een relatie of kiezen om te gaan werken in de kerk

- voor de kinderen van de wereld, om hoop, liefde en rechtvaardigheid
- dat de wereldleiders vrede en geluk nastreven
- dat God ons goede en barmhartige priesters wil schenken
- om meer geloof in God en Maria

- om zegen voor de Jacobusparochie
- voor de long covid slachtoffers, om begrip
- voor de jongeren in de parochie,
dat ze worden geholpen om goede keuzes te maken in het leven
- voor de zielenrust van lieve doden

*Goede God, we hoeven het niet alleen te doen
en we staan er niet alleen voor.*

U bent ons in alles nabij.

U hebt alle mensen bestemd voor een geluk dat blijvend is.

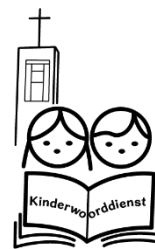
Verhoor dan onze gebeden op voorspraak van Maria en Bernadette.

Door Christus onze Heer.

* Voor de kinderen...

Omdat in oktober ook veel aandacht aan Maria wordt besteed, is er dit keer voor de kinderen een overzichtje van de gebeurtenissen uit het leven van Maria

De engel Gabriël bezoekt Maria: op de boodschap van God zegt zij: Ja! Maria zal de moeder worden van Gods Zoon, Jezus.

Maria is de uitgekomen vrouw, de gezegende onder alle vrouwen. Zij is heel bijzonder want zij is door God uitgekomen.

Maria gaat op bezoek bij haar nicht Elisabeth om haar te helpen omdat zij ook een kindje krijgt. Haar kind is Johannes, die later Jezus zou gaan dopen.

Met Kerstmis vieren we de geboorte van Jezus, Gods Zoon. Hij wordt geboren in een stal in Bethlehem. Maria, Jozef en Jezus zijn de Heilige Familie.

Wij mogen Maria vragen om met ons te bidden, bijvoorbeeld als we de rozenkrans bidden. We vragen de hulp van Maria om zo dichtbij Jezus te komen.

Maria is in de hemel. Zij is de belangrijkste heilige want zij is de moeder van Jezus. Zo heilig is zij dat zij de koningin van hemel en aarde is.

* Gedachten van parochianen...

Stille veranderingen

Wie al een lange levensweg heeft afgewandeld of –gejakkerd heeft, vaak ongemerkt, nog wel eens ingrijpende veranderingen in maatschappij zowel als kerk meegemaakt. Bij mij kwam dat jaren terug aan de oppervlakte toen we, Trusia Bladgroen en ik, een niet geringe boete tussen de post aantroffen: te hard op een tweebaans weg gereden.

‘Jij reed!’ zei ik meteen, ‘jij let nooit op de snelheidsmeter’.

‘Ja, ik zal zo gek zijn om zo hard te scheuren als jij!’

‘Goed, jij je zin, maar ik kon niet anders. Er reed er een achter me, die kon er niet langs, tegenliggers. Hij had haast, ik kon hem toch niet met een sukkelige 50 blijven tegenhouden?’

‘Tuurlijk wel. Je mag op die weg niet harder.’

‘Kan wel wezen, maar die man wou dat. En de ander is altijd belangrijker als jezelf. Dat weet jij ook!’ En ik herinnerde haar er aan wat er van jongs af aan jarenlang in de kerk, op school en bij de verkenners bij ons ingehamerd was: de altijd belangrijkere andere dan jij zelf. Truus, de verstandige, had die kerkelijke opdracht tijdig weg geëvalueerd, maar bij mij is het blijven hangen tot op de dag van vandaag. In de super kijk ik altijd wat een ander in haar karretje heeft. Als dat minder is als bij mij zeg ik automatisch: ‘gaat u maar eerst hoor!’ ‘Het is mijn katholieke opvoeding,’ zei ik tegen Truus, mijn schouders ophalend, ‘vanaf mijn vroegste jeugd af ingebakken. Het zit vast in het hersenweefsel, voorgoed.’

‘Psychiater,’ hoorde ik haar mompelen terwijl ze in haar troostende knollentuin verdween. En we leefden weer monter en vrolijk verder. Ik had geluk: altijd verdroeg ze mijn uitwassen. Als vervolg op mij nog steeds af en toe in de greep hebbende oercultuur uit de klemmende dogmatijd is daar nu, zoals ik dat ervaar, de nogal zwaarwegende rouwmoedige schuldbekentenis voor elke viering die de stilletjes weggedreven biechtcultuur vervangen heeft. Dus nu zit ik naast mijn ‘gaat u maar eerst hoor’-drang met het niet aflatende zondige besef van al die keren dat ik ooit gefaald heb. Zoals het een keer onoplettend voorbijrijden van een zware koffers zeulend echtpaar op een zonovergoten lange buitenweg. En, ja al in mijn jonge jaren!, het voorbij lopen van een oud vrouwtje dat in Amsterdam het drukke Damrak niet durfde oversteken. En zo zijn er nog veel en veel meer van die nalatigheden. Vroeger biechtte ik een reeks van prachtige zonden, nu drukt het tekortkomingsbesef zwaar op mijn tedere ziel en er komen er steeds meer bij. Ik zit onder het Mea culpa steeds langer op mijn oude knieën...

Eén troost heb ik: ook Truus, die nog steeds geduldig in de hemel wachtend naast de nog lege stoel voor mij vlak naast haar heeft ook met zo’n kerkelijk syndroom geleefd: dat van de nooddopen die haar een tijd in de stress hebben gehad. Als kraamverpleegster (betere vrouw kun je je niet wensen!) werkte ze voor ons huwelijk in het toen nog bestaande volks-Wilhelminaziekenhuis in Amsterdam-Centrum waar onder meer publieke vrouwen van de Walletpjes opgevangen werden. Ongewenste geboorten waren schering en inslag.

‘Waar bleef je nou?’ vroeg ik Truus een keer toen ik haar na haar dienst stond op te wachten.

‘Er kwamen nog een paar baby’s,’ die moest ik dopen. Nooddoop.’

‘En nou komt er niet een meer? Dit waren de allerlaatste?’

‘Welnee, natuurlijk niet, het gaat altijd door!’

‘Nou, dan moet ijlings weer terug. Want ‘in tijd van nood mag en moet iedereen dopen’ zegt de kerk toch? Dus ken je plicht, blij verder je hele

leven in die geboortebron achter nieuw leven aanhollen, redden wat er te redden valt!

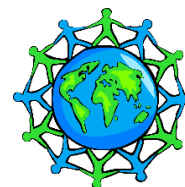
‘Ach jij!’

Tja, het katholieke geloof door de tijden heen... Net zoals de regering tussen ons en het geluk staat, staat de kerk tussen ons en God. Veranderingen blijven niet uit en we moeten mee.

Nu in deze tijd gaat het vooral om persoonlijkheidsontwikkeling. 'Kom tot jezelf, ontdek je zelf!' Weg is het verleden, nu is het IK aan de beurt. En die heeft nergens moeite mee, die hoeft alleen maar te nemen. Althans, daar lijkt het wel eens op. Maar zie hoe elke verandering in elke tijd zin en doel heeft. Want wat zien we gebeuren? In alle stilte heeft een nieuwe generatie een praktische, directe weg gevonden naar toekomstig (en nu al toepasbaar!) persoonlijke opvang en gebruik van directe zonne-energie in de vorm van licht en warmte. Solar-technologie heet dit systeem. Een jarenlang gedroomd, maar tot nu toe ondenkbaar systeem. En wereldwijd bruikbaar, zonder het klimaat met alles wat er op en onder water ook maar iets te tasten. Dit puur zuivere systeem kon de oplossing van het klimaatprobleem wel eens worden, het wordt hier en daar al in de praktijk gedemonstreerd. Laat ons God en de geduldige zoekers, nu de ontwikkelaars, loven en danken!

Wim van Bussel, Franeker

* Vanuit het bisdom, andere kerken en de wereld...

Paus bidt voor eenheid in de Kerk bij jubileum Vaticanum II

Paus Franciscus tijdens de jubileummis voor de opening van Vaticanum II. Op de voorgrond de glazen kist met daarin het lichaam van de heilige paus Johannes XXIII, die het Concilie bijeenriep. Foto: CNS - Vatican Media

Bij de viering van de 60e verjaardag van de opening van het Tweede Vaticaans Concilie, hekelde paus Franciscus zowel 'progressivisme' als 'traditionalisme' onder katholieken. "Hoe vaak hebben christenen in de nasleep van het concilie er de voorkeur aan gegeven partij te kiezen, zich niet realiserend dat zij het hart braken van hun moeder, de Kerk?" Het concilie herinnerde de Kerk aan wat "essentieel is", aldus de paus: "een Kerk die

hartstochtelijk verliefd is op haar Heer”, een Kerk die “rijk is aan Jezus en arm aan bezittingen”, een Kerk die “vrij en bevrijdend is”.

Paus Franciscus ging voor in de Mis van 11 oktober in de Sint-Pietersbasiliek, waar van 1962 tot 1964 in vier zittingen het concilie werd gehouden. De datum is ook het feest van de heilige paus Johannes XXIII, die het concilie bijeenriep en opende; de glazen kist met zijn lichaam werd voor de liturgie naar het midden van de basiliek verplaatst.

De evangelielezing tijdens de Mis ging over Jezus die Petrus vraagt: “Hou je van mij?” en hem zegt: “Voed mijn schapen”. In zijn homilie zei de paus dat het concilie het antwoord van de Kerk was op die vraag en een hernieuwde inspanning betekende om Gods schapen te voeden, niet alleen de katholieke, maar alle mensen. “We zijn altijd geneigd om uit te gaan van onszelf in plaats van God, om onze eigen agenda’s boven het evangelie te stellen, om ons te laten meeslepen door de wind van de wereldsgezindheid, om de mode van het moment na te jagen of om de tijd die de voorzienigheid ons heeft gegeven de rug toe te keren”, zei hij. Katholieken moeten voorzichtig zijn, zei hij, want “zowel het ‘progressivisme’ dat achter de wereld aanloopt als het ‘traditionalisme’ dat terugverlangt naar een voorbij wereld zijn geen bewijs van liefde, maar van ontrouw”, vormen van “egoïsme dat onze eigen smaak en plannen stelt boven de liefde die God behaagt, de eenvoudige, nederige en trouwe liefde die Jezus van Petrus vroeg.”

“Een Kerk die verliefd is op Jezus heeft geen tijd voor ruzies, roddels en geschillen”, zei de paus. Jezus, de goede herder, “wil dat zijn kudde verenigd is onder leiding van de herders die hij hun heeft gegeven”, zei de paus, maar de duivel houdt ervan verdeeldheid te zaaien; “laten we niet toegeven aan zijn verlokkingen of aan de verleiding van polarisatie.” “Hoe vaak hebben christenen in de nasleep van het concilie er de voorkeur aan gegeven partij te kiezen in de Kerk, zich niet realiserend dat zij het hart braken van hun moeder, de Kerk”, zei paus Franciscus. Hoe vaak, vroeg hij, gaven ze er de voorkeur aan “rechts of links te staan”, in plaats van bij Jezus? Om zich voor te doen als ‘hoeders van de waarheid’ of ‘pioniers van vernieuwing’ in plaats van zichzelf te zien als nederige en dankbare kinderen van de Heilige Moeder Kerk? Het concilie, zei hij, heeft de Kerk geleerd de wereld om haar heen te zien en Gods liefde met iedereen te delen, wetende dat “als het gepast is om een bijzondere zorg te tonen, het voor diegenen moet zijn die God het meest liefheeft: de armen en de uitgestoten.”

In aanwezigheid van orthodoxe, anglicaanse en protestantse vertegenwoordigers, zoals die ook op het concilie aanwezig waren, bad paus Franciscus ook dat “het verlangen naar eenheid” in elke Christus zou groeien, “het verlangen om ons in te zetten voor volledige gemeenschap tussen allen die in Christus geloven.”